

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **februari 2021**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

KON. MIJ WERK DER VOLKSTUINEN
vzw GERAARDSBERGEN

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen
Tel.: 054411906
Rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550**
KBO: 0411.014.239
RPR: afdeling Oudenaarde
volkstuintuinen.gbergen@gmail.com
www.volkstuinengeraardsbergen.be

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Afhalen van de bestellingen

Wij bevestigen hierbij dat de bedeling zal plaats hebben op de speelplaats van het Sint-Jozefsinstituut (ingang langs de Karmelietengracht in de Gentsestraat) en dit op:

- **vrijdag 19 februari 2021 van 16u30 tot 18u**, en
- **zaterdag 20 februari 2021 van 9u30 tot 11u ten laatste**

Het bestuur heeft een plan van organisatie voor de bedeling voorgelegd aan de Dienst Evenementen van het Stadsbestuur en hiervoor gunstig advies gekregen. Een grote opluchting, het mag ook al eens meezitten.

Belangrijk!

Er werden ons wel strikte maatregelen opgelegd, die we stipt zullen opvolgen. Dit houdt o.m. in dat er maar maximum 4 bestuursleden gelijktijdig mogen aanwezig zijn, waarvan er 2 zullen instaan voor de bedeling van de bestellingen. De leden zullen hun bestelling ontvangen in volgorde van aankomst. Het is meer dan waarschijnlijk dat u even zult moeten wachten (in de wagen!) vooraleer u aan de beurt bent. De ruime speelplaats biedt een unieke gelegenheid om de wachtende auto's op te vangen. Voor de bedeling hoeft u in principe de wagen niet te verlaten. Als dat toch nodig is, is het dragen van een mondkapje verplicht. Wij vragen u om de richtlijnen ter plaatse te respecteren en op te volgen, zodat de afhaling in alle veiligheid kan doorgaan. We hopen dat u hiervoor begrip kunt opbrengen, waarvoor nu al onze dank.

Geen pakje zaad bij het Tuinhier magazine

De leden die, bij het hernieuwen van het lidmaatschap, ook gekozen hebben voor een abonnement op het 'Tuinhier' magazine (19 € voor 11 nummers), ontvingen begin februari het eerste nummer van 2021. Naast uw Tuinhier lidkaart en een moestuinplan had er ook een pakje zaad bij moeten zitten als geschenk voor het 125-jarig bestaan van Tuinhier. Dit was echter niet het geval omdat er blijkbaar is iets misgelopen in de coördinatie tussen de sponsor van de zaden en de drukkerij. De koepel wenst zich hiervoor te verontschuldigen en belooft dat het pakje zaad zeker zal ingesloten zijn bij het maartnummer van 2021. De inhoud van het zakje blijft dus nog even een verrassing ...

In memoriam

- Op 14 januari 2021 overleed mevrouw Rita Mignon, echtgenote van de heer Michel Bauwens, lid van onze vereniging.
- In naam van alle leden biedt het bestuur aan de familie zijn innige deelneming aan.

Te koop aangeboden

Ons lid Martin De Smedt (Kampstraat 5A, 9500 Onkerzele) meldt ons dat hij een Honda motocultuur, type F460 met ploeg en frees, te koop heeft. Wie interesse heeft kan contact opnemen met Martin op het nummer 0474 425 412.

Nog plaats voor een onliner

Tuinieren is een kwestie van enthousiast blijven totdat je rug eraan gewend is.

Sint-Jozefsinstituut " 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De Mozaïek

Boelarestraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Pootaardappelen in kleine of grote maat?

Bij pootaardappelen hebt u de keuze tussen de kleine maat (28/35 of 28/40) of de grote maat (35/45 of 35/50). Over het algemeen kiezen wij als liefhebber voor de kleine maat, maar ook de grote maat heeft zijn voordelen.

- Kleine poters geven minder scheuten, dus minder maar wel grotere aardappelen. Mijn vrouw heeft daar ook een voorkeur voor: ze neemt altijd naar de grootste want sneller geschild ☺.
- Grote poters geven meer scheuten, dus meer maar ietwat kleinere aardappelen. Over het algemeen is de opbrengst in kilo's bij de grote maat hoger, waar wij als tuinder dan graag mee uitpakken.

Leden die bij de groepsbestelling pootgoed van Carolus besteld hebben, zullen grote poters toebedeeld krijgen (dit geldt ook voor enkele leden die grotere hoeveelheden van Alouette besteld hebben). De reden is als volgt: om het pootgoed aan een zo gunstig mogelijke prijs aan te bieden kopen we dit aan per 25 kg (verpakt in jutezakken). In principe kiezen we steeds voor de kleine maat. Indien er echter voor een bepaalde variëteit minder interesse is (bv. 12-15 kg) dan bestellen we de grote maat. We bezorgen de leden dan wel ongeveer het dubbele van het gevraagde gewicht, zodat ze toch nog een aanvaardbaar aantal poters hebben. Al viel dit nu misschien wat tegen want de grote maat viel wel erg groot uit.

Groot pootgoed snijden biedt een oplossing

Snijden van poters wordt al heel lang door pootgoedtelers toegepast om meer knollen te kunnen oogsten van een uitgangsstam of van een eenjarige stam. Als een pootaardappel wordt doorgesneden leveren de beide helften namelijk samen meer stengels (10 - 25%) op dan de hele poter. Knollen worden bij voorkeur overlangs doorgesneden om op elk knoldeel een evenredig aantal stengels te krijgen. Snijden houdt echter risico's in voor wat betreft het overbrengen van bacterie-, virus- en schimmelziekten. Daarom moet je veiligheidshalve het mes na elke knol ontsmetten in bijvoorbeeld alcohol of dettol.

Het machinaal snijden van pootgoed wordt om die reden bij de pootgoedteelt afgeraden. Het is immers gebleken dat er toch problemen kunnen optreden als een snijmachine wordt gebruikt, waarbij het mes continu wordt ontsmet (bv. als een rotte knol aan de aandacht ontsnapt en de machine passeert).

Aardappelen voorkiemen geeft een voorsprong

Om pootaardappelen voor te kiemen leg je ze ongeveer 4 weken voor het planten in kistjes op een koele lichte plaats (10°C, geen direct zonlicht). Om het kiemen te versnellen kan je de kistjes eerst op een warmere plaats zetten (18°C). Eens ze gekiemd zijn moet je het plantgoed afharderen door ze te verhuizen naar een koelere plaats (6-10°C), om korte, stevige scheuten te krijgen. Voorgekiemde aardappels zijn ongeveer twee weken vroeger oogstbaar.

'Op februari tien, houdt de winter het voor gezien.'

Het zal minstens nog enkele dagen langer duren. Het bewijs is nog eens geleverd dat het weer in februari alle kanten uit kan. Het is een maand die het lentegevoel kan opwekken, maar het blijft nog altijd een wintermaand waarin de koude nog flink van zich kan afbijten. Getuige daarvan de koudste winterweek sinds jaren, die we momenteel beleven. Het blijft maar de vraag of Sint Valentijn de definitieve dooi zal inleiden. Het wordt volgende week wel opmerkelijk zachter met nog weinig of geen nachtvorst meer. Afwachten of de winter zich definitief zal gewonnen geven en het zaaien in de serre dus nog even uitstellen.

Vóór de voorspelde vorst heb ik de laatste wortelen gerooid en ook de wintersavooien en het suikerbrood naar binnen gehaald. Spruitkool, prei en pastinaak staan wel nog buiten. Wanneer het zachter wordt zullen de spruiten weldra gaan doorschieten, maar dat gaan we niet laten gebeuren. Prei en ui, gezaaid in isomobak in de 2^e helft van januari, kiemde na goed 2 weken vertoeven in de kelder. De opkomst is wel eerder onregelmatig. Deze week heb ik sla en spitskool in isomobak en erwten in Jiffy potjes gezaaid en ook in de kelder geplaatst.

	<p style="text-align: center;"> HEDENDAAGSE NATUURLIJKE TUINEN </p> <p style="text-align: center;"> WATERMOLENSTRAAT 17, 9572 SINT-MARTENS-LIERDE (LIERDE) 054/42.35.27 0499/42.26.51 </p> <p style="text-align: center;"> ANNMUYLDERMANS@PROXIMUS.BE WWW.TUINARCHITECT-ANN-MUYLDERMANS.BE </p>
---	--

Op de planning in de serre

Alles wat tegen de koude kan, wordt rechtstreeks in de serre of koude bak gezaaid. Volgende groenten komen hiervoor in aanmerking: radijsjes, prei, zaaiui, pluk-, krul- en kropsla, vroege kolen (bloemkool - spitskool), vroege wortelen, spinazie, kervel, ...

Vorbereiding van de grond in de serre

De hobbykas is een onnatuurlijke tuin die we zeer intensief gebruiken. En omdat het in een vaste serre niet kan regenen, spoelen de zouten, afkomstig van de meststoffen, veel moeilijker weg. Zouten zijn onmisbaar voor de groei van de plant, maar mogen in geen te hoge dosissen voorkomen. De zoutconcentratie zal sneller oplopen bij het gebruik van scheikundige meststoffen en zuiver kippen- of duivenmest dan bij het gebruik van compost. Een te hoge zoutconcentratie belemmert de opname van kalk door de plant. Als na een pH-test zou blijken, dat er toch een kalkgebrek is dan kan men wat lavameel, maerl of een andere kalkmeststof geven. Daarom vernieuw je bij een vaste serre best om de 3 jaar de (uitgeputte) grond. Tussendoor kan de bodem doorspoelen, ofwel in het late najaar (december/januari) of vroeg in het voorjaar. Concreet geef je een 150 tot 200 liter water per m² in meerdere beurten. Als alternatief om de grond in uw serre te herstellen kan je begin oktober een groenbemester zaaien.

Enkele groenten nader bekeken

- De teelt van radijsjes

Heel vroeg in het voorjaar, vanaf begin februari kan deze lekkere groente gezaaid worden op zaaitafel, in (isomo)bak of gewoon in volle grond in de serre of koude bak. Goed aandrukken opdat het zaad in contact met de grond zou blijven. Bemesten is niet nodig!

Voor de serre gebruiken we een broeiradijs: deze geeft weinig blad en is speciaal geschikt voor teelt in de serre. Let op dat er op de verpakking vermeld staat dat het ras geschikt is voor teelt onder glas. Voorbeelden zijn: Novired en Saxa. Andere buitenrassen gebruiken heeft weinig zin omdat zij onder glas hoofdzakelijk blad produceren en weinig knol vormen. Zaai steeds in kleine hoeveelheden voor een gespreide oogst. De zaai kan doorgaan tot einde maart. Zo beschikt u vroeg en over een langere periode over verse heerlijke vitamientjes. Nadien wordt de teelt buiten verder gezet. Dank zij hun korte groeitijd kunnen radijsjes ook gezaaid worden als tussenteelt (tussen de rijen met (veld)sla bv.).

- De teelt van (kleurrijke) sla

Diverse slasoorten doen het uitstekend onder glas. Al van begin februari kan er sla worden gezaaid: dun, ondiep en goed aandrukken (bij voorkeur op rijen). Kropsla wordt verspeend (zie verder), voor pluk en snijsla hoeft dit niet. Ook niet vergeten om veldsla en winterpostelein te zaaien. Met veldsla moet je wat geduld hebben (trage kiemer), maar het resultaat is het wachten waard. Winterpostelein hoef ik zelf niet meer te zaaien, iedere winter komt hij steeds opnieuw te voorschijn.

Kropsla wordt dus best voorgezaaid in bakjes bij een temperatuur van 15 tot 18°C. Na opkomst de jonge plantjes verspenen in potjes. Je kunt ook rechtstreeks in potjes zaaien: vul kleine potjes met potgrond die het best in een verwarmde ruimte heeft gestaan, maak in het midden een putje en leg daarin 2 à 3 zaadjes. Druk het kuiltje dicht en dek af met zand. Als de plantjes uitkomen zet je ze op een lichte koele plaats om korte stevige plantjes te krijgen. Goede rassen zijn: Meikoningin, Wonder der 4 jaargetijden of Appia. Bij de krulsla zijn Lollo Bionda en Lollo Rossa populair.

Wie zelf niet wil zaaien heeft de mogelijkheid om slaplantjes aan te schaffen. De keuze in soorten is niet zo uitgebreid als bij de zaaizaden, maar ze maken je het leven wel heel erg gemakkelijk. Je kunt ze in een koude bak uitplanten of in een bloembak die je op een lichte, beschutte plaats zet. Zet ze niet te warm want dan gaan ze snel opschieten. In februari kan ook al plantgoed aangeboden worden van veldsla, wat je ook kan uitplanten onder koud glas.

- De teelt van kolen

Het voorzaaien van vroege bloemkool en spitskool gaat heel goed, en het eindresultaat mag gezien worden. De teelt van bloemkool kan over het jaar worden gespreid, naargelang het tijdstip van zaaien en de variëteit. De vroege zaai geeft een oogst van mei tot juli.

Heel dun zaaien is noodzakelijk om korte gedrongen en stevig gewortelde planten te bekomen. De koolplanten worden verspeend als ze een grootte hebben van ongeveer 10 cm. Dan is de stam al voldoende ontwikkeld, waardoor de kans op beschadiging kleiner is. Het komt er vooral op aan geen groeistilstand te krijgen in de periode tussen zaaitafel en volle grond. De grond waarin moet worden verspeend is niet de zaaigrond. Hiervoor is deze grond te "mager".

Je kunt gebruik maken van fijne verteerde compost (50%) en potgrond (50%), met eventueel nog wat lavagruis en bentoniet aan toegevoegd. Het eerste is verrijkend door de mineralen en het tweede heeft de eigenschap dat het bindend werkt en het water vasthoudt. Dit mengsel doet het uitstekend voor het verspenen van al uw planten: kolen, tomaten, selder, sla, ... Bij het uitplanten biedt tuingaas een uitstekende bescherming. De planten zullen hieronder zonder groeistilstand verder uitgroeien tot mooie (rupsvrije) kolen. Indien u veel last hebt van onkruid kan u overwegen om uit te planten op een gronddoek.

- De teelt van wortelen

De allereerste wortelen kunnen in de serre of koude bak gezaaid worden vanaf februari. De grond vooraf goed losmaken en wat houtas (kalium) inwerken en goed broezen. Als geschikt vroeg ras wordt vaak 'Amsterdamse bak' vermeld. Anderen verkiezen een vroege 'ronde' soort zoals: 'Parijse Markt' of 'Rondo', omdat ze geen lange pinwortel vormen. Het wortelzaad wordt zeer dun gezaaid in rijen met een tussenafstand van 15 à 20 cm en goed aangedrukt. De bodem wordt vochtig gehouden gedurende gans de groeiperiode. U kunt de zaaibedden afdekken met plasticfolie om het zaad sneller te doen kiemen. Na opkomst uitdunnen. In de serre is de aantasting door de wortelvlieg vrijwel onbestaande. Zo kunnen we vanaf mei jonge worteltjes oogsten.

- De teelt van spinazie

Spinazie in de serre of koude kas is ook een voltreffer, op voorwaarde dat men de juiste variëteit kiest, d.i. een variëteit die tegen de koude kan. Vroeger moest je dan kiezen voor een 'scherpzadige' soort, maar met de komst van de hybriden is dit toch wel wat vervaagd. Geschikte variëteiten zullen bij kouder weer niet opschieten (door groeistilstand). De rondzadige soorten zijn voor later in het voorjaar en moeten het vooral doen bij zachtere temperaturen. Ook hier eerst de grond goed aandrukken. Zaai in geulen van ongeveer 2 à 3 cm diepte of het zaad breedwerpig over de grond uitstrooien en lichtjes afdekken. Terug aandrukken en broezen. Bij spinazie is het belangrijk om te zorgen voor een luchttemperatuur die niet onder 7°C zakt.

- Kervel zoals u hem nog niet zag buiten

Kervel is een veelgebruikte en lekkere soepgroente. De teelt buiten is niet steeds eenvoudig, omwille van aantasting door de wortelvlieg. Onder glas is de teelt zonder zorgen. Kervel kan op rijen, of breedwerpig worden gezaaid.

- Winterpostelein is een echt winterkruid

Wanneer alle andere planten het moeilijk hebben bij vriesweer, blijft dit kruid het goed doen. Winterpostelein kan tot wel 15 graden vorst verdragen. De blaadjes zijn een bron van vitamines, mineralen en zelfs omega 3 vetzuren. Verwerk ze rauw of kort gekookt in soep of stampot, of gooi een handvol blaadjes in je (groene) smoothie.

'Green smoothie' van winterpostelein

Ingrediënten:

300 ml amandelmelk of andere melk naar keuze, verse winterpostelein naar eigen wens (1 handvol of meer), verse munt, 2 bananen

Bereiding:

Was de postelein grondig. Voeg daarna alle ingrediënten samen in de blender en mix tot een homogene smoothie. Voeg naar wens nog wat water of melk toe als de smoothie te dik is. Ook andere kruiden zoals basilicum, citroenverbena en dille kunnen de smoothie een frisse toets geven. Verdeel over twee glazen en werk af met wat chiazaad. Deze smoothie zit boordevol vitamines en is de perfecte aanvulling op een winterse dag.

Bolletjes en peulen

Algemeen

Erwten (en tuinbonen) zijn ideaal om vroeg aan de slag te gaan want ze houden niet echt van warm weer, daarom kunnen ze ook moeilijk(er) in de zomer worden geteeld. Doperwten worden geteeld voor de jonge groene zaden, van peulerwten worden de peulen geoogst. Je hebt erwten met ronde en gedeukte zaden. Ronde zijn het meest geschikt voor de vroege teelt, gedeukte of gekreuktzadige kunnen iets later worden gezaaid. Er zijn lage soorten, die (in principe) geen steunmateriaal nodig hebben en hoge. Erwten behouden een drietal jaar hun kiemkracht onder de juiste bewaarcondities. Erwten zijn typische voorjaarsgroenten: vanaf eind februari tot en met april is dan ook de ideale teeltperiode voor erwten. Voor een goede oogstspreading kan je proberen vroeg en laat te zaaien. Later dan eind april is af te raden omdat 's zomers de vruchtzetting minder goed is en de kans op massale luisinfecties en aantasting door meeldauw en andere belagers (zie verder) groter wordt.

Soorten

Doperwten

Deze erwten hebben een harde vruchtwand die niet eetbaar is. Hier moet je de erwten dus uit de peul halen (de "erwten doppen"). Er zijn gladzadige (rondzadige) en gekreuktzadige (gedeukte) soorten. De ronde zijn het meest geschikt voor de (zeer) vroege teelt. De gedeukte zijn zoeter van smaak, maar kunnen niet zo vroeg verbouwd worden omdat ze minder goed de koude, natte voorjaarsgrond verdragen. Anderzijds zijn de rassen met gekreukte zaden wel beter bestand tegen de eerste zomerwarmte.

Sluimerwten of peulen

Dit zijn erwten die geteeld worden om de (volgroeide) peulen. Ze moeten dan wel geoogst worden vóór de erwten in de peul dikker worden. Ben je te laat om de jonge peulen te oogsten, dan kan je nog altijd de (volgroeide) erwten doppen.

Wist je dat het onderscheid tussen dop- en sluimerwten gemakkelijk herkenbaar is? Bij sluimerwten zitten de erwten, vanaf de ontwikkeling van de peul, in de vruchthuid strak gespannen en dat accentueert zich meer en meer naarmate de peul groter wordt.

Peulerwten of suikererwten

Dit was, tot vorig jaar, voor mij een onbekende. Deze erwten hoeven we ook niet te doppen, zelfs niet wanneer de peul goed met erwten gevuld is. Ze hebben een opvallend dikke, vlezige peulwand. Ze worden gegeten in salades of kort gekookt. Vergeet wel niet de "draad" er af te halen (de vezelige verbinding tussen de twee peulhelften).

Hoog en laag

Verder is er nog de keuze tussen hoge (meer dan 120 cm), halfhoge (tussen 60 en 120 cm) en lage rassen (tussen 30 en 60 cm). Alleen de lage rassen kunnen we telen zonder steunmateriaal (draadwerk of rijshout). Hoge rassen vergen dus wat meer werk door het aanbrengen van draadwerk of rijshout, maar de opbrengst is wel hoger op dezelfde oppervlakte.

Enkele variëteiten

- **Doperwten:** Kelvedon, Meteor, Kalife, Ceresa (laag); Vada, Mechelse krombek, Urbana, (hoog)
- **Peulerwten:** Norli, De Grace (laag); Sugar Bon, Reuzensuiker (hoog)

Standplaats en bemesting

De erwt (*Pisum sativum*) behoort tot de Vlinderbloemenfamilie (Fabaceae) en hoort dus thuis op het perceeltje van de peulgewassen. Als we het teeltplan van Herman erbij halen weten we meteen dat erwten komen op de plaats, waar er het voorgaande jaar wortelgroenten of aardappelen geteeld werden. En het jaar daarop komen na de peulgewassen de koolgewassen. Omdat erwten vroeg geoogst worden, is er nog tijd voor een najaarsteelt (bv. saladegroenten). Ze groeien op vrijwel elke tuingrond als die maar niet te nat en niet te droog is en voldoende rijk aan organisch materiaal. Geef ze een zonnige standplaats.

Een stikstofbemesting is zelden nodig, eventueel een heel kleine gift bij zeer vroege uitzaai of bij ongunstige (natte en koude) groeiomstandigheden. Als vlinderbloemige is de erwt in staat om stikstof uit de lucht op te nemen en op te slaan in haar wortelknobbeltjes. Zelf geef ik voor het aanaarden wat beendermeel: dit bevat een beetje stikstof maar is vooral rijk aan fosfor (P). Fosfor bevordert naast de wortelvorming ook de bloemzetting. Op arme gronden kan je vóór de winter toch wat kompost inwerken en een lichte kalibemesting toepassen, bv. 50 g patentkali per m². Compost of verse stalmest vlak vóór het zaaien is zeker uit den boze!.

Teelt

Vanaf begin februari kan je voorzaaien (om begin maart uit te planten). Een temperatuur van 10°C is voldoende. Voorzaaien doe je door 4-5 zaden in een potje te stoppen. Ik plaats die tot aan de kieming meestal in de kelder (constante temperatuur).

Door 'voorweken of voorkiemen' kan je misschien enkele dagen winnen, maar ik pas het nooit toe. Voor de eerste voorzaai in huis zie ik er zeker het nut niet van in t.o.v. het direct oppotten in licht opgewarmde vochtige zaaigrond. Voor directe uitzaai in volle grond geef ik, indien nodig, water in het voortje.

Zodra de jonge plantjes in de potten een vijf- à tiental cm groot zijn kan buiten geplant worden. Let er wel op om ze vooraf af te harden en om na het uitplanten voor wat bescherming te zorgen (bv. koepeltje van tuingaas met vliesdoek erover). Erwten verdragen wel een paar graden vorst.

Om aan teeltspreading te doen, kan je tegelijk met dit uitplanten buiten voor de eerste keer direct ter plaatse zaaien. In volle grond stop je een paar zaden 2 à 3 cm diep en 5 cm uit elkaar (op lichte grond een centimetertje dieper dan op zware grond). Erwten worden dikwijls in dubbele rijen gezaaid met een onderlinge afstand van dertig centimeter. Tussen deze dubbele rijen zit dan 60 cm (lage) of 120 cm (hoge) afstand, om te vermijden dat de rijen in elkaars schaduw staan.

Aanaarden en steunen

Erwten worden aangeaard als de plantjes 10 à 15 cm hoog zijn en dit vóór het aanbrengen van het rijshout. Maak een klein heuveltje grond tegen de plantjes aan zodat ze steviger in de grond zitten. Bij dubbele rijen plaats je het rijshout aan weerszijden (buitenkant) zodat de takken met de toppen tegen elkaar komen. Met klimnet of gaas aan palen om de 2 meter kan ook gesteund worden, alleen is het soms nodig nog eens een touw te spannen van de ene paal naar de andere om het gewas extra te steunen. Houd de percelen onkruidvrij, een mulchlaag rond de plantjes kan hierbij helpen.

Oogsten

Voor alle soorten erwten geldt dat regelmatig oogsten de groei van de jongere peulen stimuleert. Te laat geplukte sluimerwten zijn minder mals als ze al dikke zaden bevatten en doperwten zijn melig als ze te laat geoogst worden. Bij eenzelfde zaaitijd zijn de lage soorten vroeger te oogsten dan de hooggroeiende soorten. Het voordeel van hoge soorten is wel dat je langer kunt doorgaan met plukken. De lage soorten hebben de neiging al hun erwten in korte tijd prijs te geven.

Ziekten

Enkel laat gezaaide erwten zijn heel gevoelig voor meeldauw en vallen ten prooi aan bladluizen. Ook andere insecten kunnen opduiken bij te laat zaaien. De volwassen grijsbruine snuitkevers (*Sitona lineatus*) vreten aan de bladranden, maar meestal valt de schade nog mee. Hun larven, die ontluiken uit de afgelegde eitjes, leven in de grond en vreten aan de wortelknobbeltjes en de wortels, waardoor ze meer schade aanrichten. Deze kevers vormen een probleem bij onvoldoende vruchtwisseling. Zo ziet u nog maar eens het belang van een teeltplan.

De erwtepeulboorder (*Laspeyresia nigricana*) is een motje dat vanaf mei - juni eitjes aflegt op de planten. Indien dit gebeurt op of nabij de peulen boren de larven (binnen 1-2 dagen na het ontluiken) zich in de peul en het zaad en veroorzaken wormstekigheid.

Anthurium: langbloeiend en luchtzuiverend

Uit recent onderzoek door Wageningen University & Research blijkt dat de anthurium over uitstekende luchtzuiverende eigenschappen beschikt en daarmee een positieve bijdrage levert aan een gezonde leefomgeving. De kamerplant, die je herkent aan het gekleurde, hartvormige schutblad, is daarom ideaal voor op de (thuis)werkplek. Een anthurium, ook wel flamingoplant genoemd, bloeit bovendien maandenlang.

Getest

Via het groene blad nemen planten schadelijke stoffen op uit de lucht. Deze worden in de plant en het wortelgestel opgeslagen en afgebroken. Om heel precies in kaart te brengen wat het effect van de anthurium op het binnenklimaat is, hebben onderzoekers een laboratoriumtest uitgevoerd. Het resultaat: anthurium filtert meer dan 50% van schadelijke stoffen binnen 24 uur en bijna 100% in drie dagen. En in ruil geven de planten zuurstof af. Hoe groter de plant, hoe groter het effect. Daarnaast verbetert anthurium de relatieve luchtvochtigheid. Je hebt daardoor minder snel last van een te droog binnenklimaat.

Gezondheid

Hoe beter het binnenklimaat is, hoe beter het is voor de fysieke en psychische gezondheid. Je hebt bijvoorbeeld minder klachten als duizeligheid, hoofdpijn en hoesten. Eerdere onderzoeken tonen bovendien aan dat werknemers zich aangenamer voelen en productiever zijn dankzij planten op de werkplek.

Maandenlang kleur

Behalve functionele heeft anthurium natuurlijk ook decoratieve waarde. Die zit behalve in het frisgroen blad ook in het gekleurde schutblad. De meest bekende kleuren zijn rood, wit en roze maar er zijn ook tweekleurige of donkerpaarse (haast zwarte) anthuriums. In totaal zijn er maar liefst honderden soorten in verschillende formaten (van 15 tot 150 cm hoog). De echte bloempjes zitten op de bloeikolf die uit het schutblad steekt. Een anthurium heeft een maandenlange bloeiperiode. Haal de uitgebloeide bloemen (met steel) uit de plant en binnen een paar maanden verschijnen weer nieuwe. Een anthurium kan wel drie bloeiperiodes per jaar hebben.

Tips

Anthuriums zijn eenvoudig te verzorgen:

- Zet anthuriums op een plek met voldoende daglicht (in de lente en zomer niet in de volle zon).
- Geef eens per week een scheutje water (als de potgrond licht vochtig aanvoelt is het goed).
- Verwen de anthurium om de twee weken met plantenvoeding.

Bron: MijnTuin.org